

Didaktik, estetiska lärprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik för pedagogiskt verksamma Education, Aesthetic Learning Processes and Children's Meaning Making in Language, Communication and Mathematics

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 12FB60

Revision: 2.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2015-05-22

Gäller från: VT 2015

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Didaktik (A1N)

Utbildningsområde: Verksamhetsförlagd utbildning 60%, Undervisning 40%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1, 2 och 3 inom ramen för Förskolläraryt utbildning för pedagogiskt verksamma, 210 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen ges på avancerad nivå och utifrån estetiskt didaktiskt perspektiv fördjupas barns lärande med fokus på kommunikation så som språk och matematik. Vidare behandlas tematiska, multimediala arbetssätt i syfte att främja en meningsskapande miljö för alla barn. Med ett inkluderande synsätt behandlas flerspråkiga barns situation och hur förskoleverksamheten kan stötta dessa barn i sin utveckling av svenska och modersmål (L1). I kursen ingår att kunna använda sig av, analysera och kritiskt förhålla sig till kartläggnings- och bedömningsinstrument för barns språk- och matematikutveckling. Vidare ingår att med stöd av digitala redskap kunna erbjuda en kreativ miljö där barnen utvecklar kommunikativa och sociala förmågor. I kursen ingår att bearbeta vetenskapliga texter utifrån de olika perspektiv som texterna representerar. Under den arbetsplatsförlagda utbildningen studeras barns samspel och kommunikationsförmåga. Studenten skall engagera och aktivera barns lärprocesser inom olika kunskapsområden och kunna planera, genomföra och utvärdera aktiviteterna på sin arbetsplats. I kursen ingår att skriva en rapport.

Mål

Efter genomgången kurs skall studenten på fördjupad nivå kunna

- redogöra för och problematisera aktuell didaktisk forskning med relevans för barns språkliga, matematiska och estetiska lärprocesser i relation till meningsskapande i förskolan
- förhålla sig kritisk till olika teorier och metoder för språkliga och matematiska lärprocesser
- redogöra för och problematisera olika villkor för hur barn med annat modersmål (L1) än svenska kan stödjas i sin språkutveckling, såväl i svenska som i sitt modersmål
- redogöra för, kritiskt granska och utvärdera den fysiska, sociala och kulturella miljöns betydelse för alla barns möjligheter till meningsskapande
- redogöra för och kritiskt granska olika metoder för att på ett tidigt stadium kartlägga, identifiera och förebygga kommunikativa svårigheter
- planera, genomföra och kritiskt granska ett didaktiskt tematiskt arbetssätt där de estetiska arbetsformerna används för att undersöka och bearbeta olika kunskapsområden
- utifrån estetiska lärprocesser planera, genomföra, utvärdera och kritiskt granska ett didaktiskt arbete med fokus på barns lärande
- redogöra för, tillämpa och motivera användandet av olika digitala redskap för att stödja barns utveckling
- kritiskt granska och analysera olika vetenskapliga texter med relevans för kursens innehåll och yrkesrollen
- skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och använda källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

- kommunicera kursens innehåll med barn och yrkesverksamma

Undervisningsformer

Föreläsningar, workshops, seminarier, gestaltande seminarier, studiegruppsarbete och arbetsplatsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras via enskild skriftlig tentamen, enskilda skriftliga inlämningsuppgifter, opponering, gestaltning, arbetsplatsförlagda uppgifter samt genom att på fördjupad nivå analysera och problematisera det egna arbetet i en enskild rapport.

Examination sker dels genom bedömning av reell kompetens, dels genom bedömning av i kursen förvärvad kunskap.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursens start inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte. Utvärdering sker muntligt under kursens gång samt med enskild, skriftlig utvärdering efter kursens slut. Resultatet av utvärderingarna är vägledande för utveckling av kommande kurser och delges studenterna genom kursens kursrapport.

Övrigt

Kursen ingår i Förskolläraryt utbildning för pedagogiskt verksamma, 210 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Didaktik, estetiska läroprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik för pedagogiskt verksamma (12FB60)

- Amhag, Lisbeth, Kupferberg, Feiwel & Leijon, Marie (red.) (2013). *Medierat lärande och pedagogisk mångfald*. Lund: Studentlitteratur (211 s)
- Benckert, Susanne, Håland, Pia & Wallin, Karin (2008). *Flerspråkighet i förskolan: ett referens och metodmaterial*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2075> (100 s)
- Björkdahl Ordell, Susanne & Eldholm, Gerd (2003). *Räkna med textil*. Borås: Högskolan i Borås, Inst. för pedagogik.
Tillgänglig: <http://bada.hb.se/bitstream/2320/2231/1/Nr%201%20%202003%20%20Rakna%20med%20textil.pdf> (105 s)
- Björkdahl Ordell, Susanne, Eldholm, Gerd & Hagstrand-Velicu, Kerstin (2010). *Lär genom textil: en handbok i att använda textil som pedagogiskt redskap för barns lärande*. 1. uppl. [Mölnlycke: Susanne Björkdahl Ordell] (88 s)
- Dail, Alanna, Rochelle & McGee, M. Lea (2011). Expanding Preschoolers' Vocabulary: The Role och Professional Development. *Childhood Education*, vol 87, nr 3, s. 161-168 (8 s)
- Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, 240 s).
- Eidevald, Christian (2013). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: hallå, hur gör man?*. 1. uppl. Stockholm: Liber (202 s)
- Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (2009). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) *Handbok i kvalitativ analys*. 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 13-37 (25 s)
- Flera språk i förskolan: teori och praktik*. (2013). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3036> (84 s)
- Holm, Lars & Laursen, Helle Pia (red.) (2010). *Språklig praxis i förskolan*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (128 s)
- Kennedy, Birgitta (2013). *Glasfåglar i molnen: om temaarbete och dokumentation ur en praktikers perspektiv*. 2. uppl. Stockholm: Liber (175 s)
- Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.) (2012). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (221 s)
- Körling, Anne-Marie (2012). *Nu ler Vygotskij*. Stockholm: Liber (270 s)
- Läroplan för förskolan Lpfö 98*. [Ny, rev. utg.] (2010). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442> (16 s)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (utdrag, ca 16 s)
- Norling, Martina (2015). *Förskolan - en arena för social språkmiljö och språkliga processer [Elektronisk resurs]*. Diss. (sammanfattning) Mälardalens högskola, 2015
Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mdh:diva-27362> (171 s)
- Palmer, Anna (2011). *Hur blir man matematisk?: att skapa nya relationer till matematik och genus i arbetet med yngre barn*. 1. uppl. Stockholm: Liber (126 s)
- Persson, Annika & Wiklund, Lena (2008). *Hur långt är ett äppelskal?: tematiskt arbete i förskoleklass*. 1. uppl. Stockholm: Liber (229 s)
- Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004). *Det matematiska barnet*. 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur (344 s)
- Svenska skrivregler*. 3., [utök.] utg. (2008) Stockholm: Liber (263 s)
- Svensson, Ann-Katrin (2012). *Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling*. Paideia. 4, s 29-

37 (9 s)

Söderman, Johan & Riddersporre, Bim (red.) (2012). *Musikvetenskap för förskolan*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (190 s)

Thisner, Annika (2007). *Matte på burk: en arbetsmetod för förskolan*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio (96 s)

Tillkommer kopierat material, examensarbete och artiklar (ca 200 s)

Referenslitteratur

Backman, Jarl (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur (213 s)

Björklund, Elisabeth (2008). *Att erövra litteracitet: små barns kommunikativa möten med berättande, bilder, text och tecken i förskolan*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2009. Tillgänglig:
http://gupea.ub.gu.se/dspace/bitstream/2077/18674/1/gupea_2077_18674_1.pdf (125 s)

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkensgard (2011). *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur (223 s)

Hermerén, Göran (2011). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet
Tillgänglig: http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/2011_01.pdf (utdrag, 15 s)

Lindö, Rigmor (2009). *Det tidiga språkbudet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (285 s)

Svenska skrivregler. 3., [utök.] utg. (2008). Stockholm: Liber (263 s)